

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Secunda Historica. In qua difficultas illa elucidatur, num Iosephus statim post initum Ierosolymis matrimonium, Virgine remissa in Nazareth, Bethlehem redierit, te[m]pus celebrandarum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

Salmeron.

ginta annorum ætatem, vel paulò amplio-
rem illi tribuit: consentit partim Salme-
ron, dum ait: cum ratione coniunctam
videri sibi eorum sententiam, qui intra
quadragessimum annum, vel saltem in-
tra quinquagesimum Iosephi ætatem
constituunt; ut ita in virenti, floridoque
æuo, ac prudentia pleno, commodè Vir-
gini in coniugem aptari posset. Doctissi-
mus vero Ektius, ut litem hanc dirimat,
in antiquiorem sententiam, senem il-
lum asserentem esse, propendens, ait: In
hac re non lubet ad alterutram partem decli-
nare, ubi nullum nobis constat scripturæ pro-
quacunque parte testimonium, eo maximè,
quod à recepta, & diu persuasa opinione teme-
rè discedendum non est, facilius igitur pateret
antiquiori sententiæ auctoritatē suam, fidemq;
manere. Sed mihi, salua eius pace, viden-
tur non obscura sacræ scripturæ testimo-
nia senilem ætatem ad generationem
ineptam apertè refellere; nam apud Isaiā

Ektius ser. de
S. Iosepho.

Isai. 62.

Glossa.

vign. vbi su.

Iyr. an. ibid.

Luc. 1.

legimus: *Habitabit enim iuuenis cum Vir-
gine*: quæ verba Glossa explicat de Iose-
pho, & Maria, quam sequitur Viguetius,
vbi supra, & Lyranus ibidem ait: *Habita-
bit iuuenis cum Virgine, ut Ioseph cum Maria,
Valerianus cum Cecilia, Chrysantus cum Da-
ria*: Deinde, quod magis vrget, extant ver-
ba Lucæ: *putabatur filius Ioseph*, si ergo iu-
dicabatur Christus Dominus ab Hebræis
tamquam filius Ioseph, manifestum est,
eum ætatis fuisse aptæ ad generationem,
alioquin, nec ipse notam spurij, nec ma-
ter, adulteræ infamiam (ut præcitati au-
ctores adnotarunt) euasissent. Et Ioseph
quidem inutilis fuisset, ac debilis ad labo-
res fabriliæ artis, & ad obsequia infanti,
matrique præstanda, cum esset eundem
in Bethlehem, redeundum Nazareth, fu-
giendum in Aegyptum, atque inde re-
meandum, & sudore vultus sui victus il-
lis suppeditandus. Sanè, si tam senex fuisset
(ut Epiphanius, & Nicephorus, & alij
antiqui putarunt) alieno potius ministe-
rio eguisset, quàm, ut aliis valeret ipse mi-
nistrare. Neque quidquam obstant anti-
quæ picturæ, quæ illum senem canescen-

tem, & curuum expriment; ut enim Ho-
ratus dixit:

Pistoribus, atque Poetis

Quidlibet aude di semper fuit æqua potestas.
Vel fortassis ideo pingitur canus, ac senex
ad castitatem mentis, & virtutem signan-
dam; nam, ut Salom. dixit: *cani sunt sensus Sap. 4.*
hominis, & ætas senectutis, vita immaculata:
vel tandem ut ab intuentibus omnis libi-
dinis suspitio, longè exterminetur. Sed
neque illa consuetudo senem illum pin-
gendi vniuersalis est in tota Ecclesia: ut
enim adnotauit sapientiss. Salmeron, in
quibusdam Germaniæ prouinciis, vir
fortis, & robustus depingitur; neque id
quidquam dedecet honestatem Virginis;
nam si in aliis non paucis plus potuit gra-
tia, quàm natura frigida, & senectus, non
est, cur id iuueni Iosepho denegetur. Deo
autem & B. Mariæ, sit honor & gloria in
sæcula sæculorum. Amen.

HOMILIA II. HISTO- RICA.

In qua difficultas illa elucidatur, num
Iosephus statim post initum Hiero-
solymis matrimonium, Virgine re-
missa in Nazareth, Bethlehem re-
dierit, tempus celebrandarum nu-
ptiarum ibi expectaturus; an potius
ipsemet Virginem reduxerit in Na-
zareth, ibique in propria secum do-
mo eam retinuerit vsque ad nuptia-
les solemnitates.

Lerosque video, eosque anti-
tiquissimos, & grauissimos
Patres, constanter asserentes
beatam Virginem statim ab
inito coniugio Iosepho fuisse
traditam, & mox Nazareth ab eo dedu-
ctam, ibique in propria domo custodi-
tam: hi sunt S. Ioannes Chrysostomus,
homil.

homil. 4. super Matthæum, Euodius apud Nicephorum lib. 2. histor. cap. 3. Auctor imperfecti hom. 1. in Matthæum, Germanus Patriarcha Constantinop. in vita Virginis, Bernardus hom. 12. super missis est, Euthymius in 1. Matthæi, Niceph. lib. 1. hist. cap. 8. Ducti sunt hi Auctores ad hoc asserendum, primo consuetudine quam inueterata, quam dicunt à Iudæis obseruatam; & colligit eam Chrysof. hom. 45. in Genes. ex historia Loth, qua erat in usu, ut à die desponsationis, vsque ad tempus nuptiarum sponsis sponsæ traderentur custodiendæ, ut earum ipsi eod pudicitiam seruant studiosius, quo sibi ipsæ fideliores existerent: secundo, quia, si aliud effectum fuisset, non id commodi ex hoc facto matrimonio consequeretur Deus, quod nitebatur, nempe, ut, dum concepisset Virgo in domo sponsi Ioseph, Iosephi esse existimaretur conceptus, & non ex fornicatione habitus, si non nupta concepisse videretur: cogimur ergo affirmare etiam ante solemnes nuptias fuisse Virginem sub custodia Iosephi. Ceterum alij, firmioribus conuicti rationibus, in ea sunt sententia, ut existiment, Iosephum post initum matrimonium rediisse Bethlechem patriam suam tempus nuptiarum expectaturum, & necessaria paraturum ex more, nec profectum Nazareth vsque ad reditum Virginis ex visitatione Elisabeth, quando inuenta est à Iosepho habens in utero. Eorum rationes sunt huiusmodi: prima, quia Iosephus Bethlechem oppido propinquo, venerat Hierosolymam inscius de futuro matrimonio; nec vlla ratio cogebat, ut relicta omnino patria, & res sua familiari ad ignotam terram imparatus abiret Nazareth, scilicet non prope distantem. secundo, quia, si cum Virgine abiisset, non potuit cum ea cohabitare vsque ad solemnitatem nuptiarum ex veteri Iudæorum consuetudine variis ex Scriptura animaduersis exemplis comprobata vsque ad Christum, qua erat consuetum, sponsas ante multum tempus despon-

deri solitas, & interim permanere in parentum domibus, aut tutorum, donec per nuptiarum solemnitatem eas sponsi traditas accepissent; numquam enim vsque ad nuptias, nec custodiendæ sponsis permittebantur; & hoc est, quod vocat sacra Scriptura: *sponsam accipere sponsum*; & Iura post initum verbis contractum solemniter, *rei emptæ possessionem, aut hereditatem adire*, quod nisi per solemnem traditionem, & nuptiarum celebrationem non fiebat. Hanc consuetudinem, quoniam diuersa est ab ea, quam in usu fuisse Iudæis dixerunt Patres, pro superiori sententia citati, multis scripturæ sanctæ testimoniis, & exemplis confirmabimus. primum ex Gen. 19. ver. 8. dixit Loth; *Habeo duas filias, quæ necdum cognouerunt virum, educam eas ad vos*; & ver. 14. *Egressus itaque Loth, loquutus est ad generos suos, qui accepturi erant filias eius: & dixit: Surgite, egredimini de loco isto, & cumque esset mane, coegebant eum Angeli dicentes; Surge, tolle uxorem tuam, & duas filias quas habes, & c. apprehenderunt manum eius, & manum uxoris, & duarum filiarum eius; & c. eduxeruntque eum*: ex hoc loco constat, duas filias Loth iam desponsatas fuisse duobus illis generis, ut etiam aduertit Ambros. lib. 1. de Abraham cap. 6. maritos vocans; & Chrysof. homil. 43. in Genesim, vnde morem illum colligit, & tamen extra domum habitasse, vsque ad acceptiōem, siquidem egressus est de domo, ut eos moneret de fuga, & nec noctu, nec mane domi erant: insuper. & virgines erant filia, & generos vocat, qui accepturi erant filias suas; hoc est, solemniter per nuptias in possessionem earum venturi, ut eis iam tamquam vxoribus vterentur. Secundo: Genes. 24. Rebecca, sponsa iam facta, ducta est ad Isaac, *qui introduxit eam in tabernaculum Saræ matris suæ, & accepit eam uxorem*: hoc est solemniter nuptias celebrauit; & possessionem eius accepit usu matrimoniali. Tertio: Genes. 29. desponsata est Rachel Iacob, pro seruitute septem annorum, quibus finitis,

O O 2 ait;

Gen. 19.

Ambros.
Chrysof.

Gen. 24.

Gen. 29.

- ait: Da mihi uxorem meam, quia iam tempus impletum est, ut ingrediar ad illam; qui (Laban) vocatis multis amicorum turbis, ad cōuiuium, fecit nuptias; & vespere Liam, filiam suam introduxit ad eum; & infra: *Ibid.* Imple hebdomadam dierum huius copule; & hanc quoque dabo tibi pro opere, quo seruieris mihi septem annis aliis; ac quieuit placito; & hebdomada trāsacta, Rachel duxit uxorem: en, vsq; ad nuptias nec datam sponfam à patre sponso, nec acceptam; vnde, vsque ad nuptias non fiebant extra parentum potestatem, nec sponsis permittebantur. Quod autem asserit de hebdomada copula, hoc est, ut ait Augustinus, & Eucherius quæstionibus in Genesim, consuetudinem fuisse Iudeis, septem diebus nuptias celebrare, ut constat ex Samsonis nuptiis, Iudic. 14. sic enim iuuenes facere consueuerant. Quarto: Genes. 38. 2. *Gen. 38.* Et accepta uxore ingressus est ad eam: ergo aliud erat accipere per solemnitatem, à congressu. Quinto: Deut. 20. 7. dicitur: *Deut. 20.* Quis est homo, qui despondit uxorem, & non accepit eam: vadat, & reuertatur in domum suam, ne forte moriatur in bello, & alius homo accipiat eam. August. quæst. in Deuter. q. 31. accepit, duxit uxorem, declarat. & 10. *August. 99.* Iosephus lib. 4. antiq. cap. 8. præter hos, in *in Deut. q. 31* quit, qui desponsata uxore, nondum eam domum duxerunt, ne harum rerum desiderio, sibi parentes, seruassent se relictis voluptatibus in gratiam uxorum, parum fortiter rem gerant. Philo lib. de fortitudine: Edicitur enim, ait, ut si quis edificauit domum, nec dum immigrauit in eam, siue plantauit nouellam vineam opera sua, necdum aduenit tempus vindemiæ; siue sponsam habeat virginem, necdum celebrauit nuptias, abstinere à militia. Sexto: Deut. 22. & 23. Si puellam virginem desponderit vir, & inuenerit eam aliquis in ciuitate, & concubuerit cum ea, &c. lapidibus obruentur, &c. vir, quia humiliauit uxorem proximi sui, & cetera. Gregorius epistola ad Mauritium Imperatorem, & refertur 23. q. 2. qui desponsatam: Et illud ait in Deuteronomio: Si quis cuiuslibet hominis desponsatam puellam in agro, vel in qualibet loco opprefferit, vel adduxerit in domum suam, moriatur, quia uxorem proximi sui violauit, non que iam uxor erat, sed que à parentibus uxor fieri debebat: ex quo colligitur, sponsas sub cura parentum fuisse: à quibus uxores fieri debebāt; hoc est, vsque ad nuptias, non sub cura sponforum. Quod explanat Philo lib. de legibus, specialibus legibus: Si quis, inquit, post epulum nuptiale cum puella, non maritali affectu, sed tamquam cum meretrice, libidinis causa congressus calumniosè, uertat se ad occulta crimina, dicendo, à se deprehensam non virginem, uocetur uniuersus senatus, & adhat etiam accusat e parentes, communiem causam acturi: in tali enim causa, seu controversia, quando de castitate corporis queritur, non imminet periculum soli filie, sed etiam eius Caratoribus, non modo, quia vsque ad suum tempus non custodierunt nate pudicitiam, uerum, quia uiriatem ab alio, desponderunt pro uirgine: ecce, ad parentes, tutoresque spectabat, vsque ad nuptias, etiam desponsate puellæ uirginitatem custodire, non ad sponfos. Septimo: Iudic. 14. Samson despondit sibi Philisthæam, & post aliquod tempus, uenit pater eius, & fecit filio suo Samsoni conuiuium; sic enim iuuenes facere consueuerant; & omnes conuocauit ad nuptias celebrandas per septem dies, hoc est illud: quam, queso, ut mihi accipias uxorem. & hanc mihi accipite: & vsque ad acceptionem non habitabit cum ea; pro- uolque iratus remisit mulieri nuncio, res suas sibi habere iussit, ac ita dimisit eam; Ioseph. lib. 1. ut constat etiam ex Iosepho lib. 8. Antiq. quit cap. 10. Octauo: Tob. 6. 18. dixit Angelus Tobie; Tu autem, cum acceperis eam, ingressus cubiculum, per tres dies continent esto ab ea. Tobias autem despondit sibi Saram, Tob. 7. & post desponsationem celebratis solemniter nuptiis, accepit eam, & statim secum deduxit in domum patris sui. Nonno: 1. Machab. cap. 9. habetur: Post hæc renunciatum est Ionathæ, & Simoni fratri eius, quia filij Iambri faciunt nuptias magnas, & ducunt sponfam ex Madaba filiam unius de magnis Principibus Chanaan &c. & sue

ecce tumultus, & apparatus multus, & sponsus processit, & amici eius, & fratres eius obuiam illis cum tympanis, & mystis, & armis multis: quam historiam Ioseph lib. 13. Antiquit. cap. 1. sic refert: Eodem tempore nuntiationem est Ionathæ, & Simoni fratribus, quod Amari filij celebraturi essent nuptias, & adducturi sponsam ab oppido Gabathasiliam illustrem cuiusdam inter Arabas, eamque puellam introducendam cum pompa sumptuosa, & splendida; ut vero in conspectum veni sponsus cum Virgine, & amicorum comitatu, ut fieri solet in nuptiis, coorti ex insidiis omnes ad vnum interfecerunt: ecce morem deducendi sponsam in domum sponsi, & exeundi illi obuiam; quem Christus in illa parabola Matth. 25. repetiuit, tamquam vsu communi frequentem; cum decem Virgines, quæ comitabantur sponsam, exierunt cum lampadibus obuiam sponso, cum quo intrauerunt ad nuptias. quæ consuetudo etiam Gentilibus frequens fuit, ut constat ex Statio in epithalamio Stellæ, & Violantillæ & multis aliis, quæ adducit Neapolitanus Alexander lib. 2. Genialium dierum c. 5. & super eum Tiraquellus. Ex quibus omnibus certo certius colligitur, eam fuisse Hebræis consuetudinem, ut ante nuptias sponsa non traderetur sponso, nec ad custodiam, hoc enim vel parentum erat munus, vel tutorum; in nuptiis vero tradi solitam, & inde deduci in sponsi domum, ex hoc significauit Angelus Matth. 1. cum Iosepho dixit: Noli timere accipere Mariam coningem tuam. Decimo: quoniam aliqui ex Patribus putant, Virginem quidem habitasse in domo parentum suorum, Iosephum autem in separata domo; vel cognatorum, vel conducta. sic Eusebius Emisenus serm. in vigil. Natiui. & Anselmus in 1. cap. Matth. vnde frequenti sponsam visitatione vna cum parentibus custodiret; adnititur probare Castrensis, nec in vrbē Nazareth propter hanc rationem degisse, quia, inquit, pro comperto haberi debet, Iosephum nihil nouisse eorum, quæ cum Angelo tractauit Maria,

nec de eius discessu in domum Zachariæ, nec de his, quæ dicta sunt ab Elisabeth, *Matth. 2.* & gesta in eius domo, donec post reditum, noctu admonitus est ab Angelo de foetu diuinitus dato. Verum, quidquid sit de efficacia huius rationis, quæ apud me nullam vim habet, ut suo loco commonstrabo, ex aliis tamen supra adductis probationibus, manifestum est, & rationi, & fidei satis consonum, non fuisse in vrbē Nazareth tunc Iosephum, sed Bethlechem, donec tempus accederet nuptiarum. Quoniam vero ad primam superioris sententiæ rationem satis respondum est, posteriori satisfaciamus, dicendo, quod, tamen si verum esset, Iosephum non fuisse concomitatum sponsam suam in itinere ad montana, satis tamen prouisum fuisse famæ, & honori Virginis, quod Elisabeth reuelatum est mysterium, & domui eius vniuersæ declaratum, & inde ad ceteros cognatos delatum: tum etiam postea, dum reuelatur Iosepho, apud quem iam non bene audiebat sponsa, ut multi Patres putarunt, eius enim erat deferre, si adultera putaretur. Verum hoc adhibito remedio tam certi, & iusti innocentie Virginis, & celestis testes mysterij satis erant, ut eam omni periculo liberarent, eiusque honori consulerent, præsertim, quia cum iam virum Iosephum cum ea deinceps habitantem vidissent, nihil erat, cur suspicarentur malum, qui non tam curiosè alienam sponsam speculabantur; maxime cum non liceret sponso congedi cum sponsa, ut dicunt Tertullianus, Chrysostomus, & August. & alij. Hactenus de hoc historico argumento in laudem.

Virginis, cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum.
Amen.

OO 3 HOMI